

שבועות פרטיות בלבד, ולפי זה רבי יוחנן שאמר שהכל מצטרף לשוה
פרוטה, לא אמר כן אלא על הרישא של המשנה ושבועה שאין לה
בידי כלום, שאין שם אלא שבועה אחת בלבד שכוללת הכל, אבל
בסיפא אין שבועה שתכלול את הכל יחד, ואם אין שוה פרוטה במין
אחד, פטור. והרי אמר 'שבועה שאין לה בידי חטין ושעורין'
וכוסמין' אינו מתחייב רק על שלוש שבועות פרטיות בלבד, אלא
אפ"ל נמי מיתחייב – מתחייב גם על שבועה כוללת, שבמה שאמר
'שבועה שאין לה בידי' כלל את כל המינים, ואחר כך כשאמר 'חטין'
ושעורין וכוסמין' הוסיף עוד שבועה לכל מין בפני עצמו, ומה שנאמר
במשנה שחייב על כל אחת ואחת, הכולנה שחייב ארבע אשמות,
ולפי זה מה שאמר רבי יוחנן שכל המינים מצטרפים לשוה פרוטה,
מוסב לא רק על הרישא, אלא גם על הסיפא, שאף על פי שיש שם
שבועות נפרדות על כל מין ואין חייב עליהן אלא אם יש שוה פרוטה
במין אחד, אך ישנה גם שבועה שכוללת את הכל.
לאחר הקדמה זו שואלת הגמרא: ה"ב בסוגייתנו מ"א, האם האומר
'שבועה שלא אוכל פת חטין פת שעורין ופת כוסמין', גם בזה יש
מקום לחייב ארבע, אחת על 'שלא אוכל' ועוד שלוש כל כל פרט
ופרט, או שיש לחלק בין הסוגיות ולא שייכת בזה מחלוקתם של רב
אחא ורבינא.
משיב רבא: אמר רבא, ה"ב השתא, וכי ניתן לדמות בין הדברים,
התם, לגבי שבועת הפקדון, אכן יש מקום לומר דמיתחייב אפ"ל
ומיתחייב אפרמא, דהא בשבועת הפקדון אי מושבטע שאין בידו
כלום והדר – וחזר מושבטע מיתחייב תרת" – שני אשמות, כמו ששינו
לקמן (ל), ה"ב אי סלקא דעתך אתא בכולל – יש עליו שבועה
כוללת ונאסר בה בכל המינים אפרמי אמאי מיתחייב – מדוע יתחייב
בנוסף גם על הפרטים, הלא כבר מושבטע ועומד הוא, שנאסר בכל
משום השבועה הכוללת, ואין שבועה חלה על שבועה. אלא ודאי
בסוגייתנו אין עליו שבועה כוללת.
שינו במשנתנו: שבועה שלא אוכל וכו' ואכל אוכלין שאין ראוי
לאכילה ושתה משקין שאין ראוי לשתיה פטור. שבועה שלא
אוכל, ואכל נבילות וטריפות, שקצים ורמשים, חייב.
הגמרא מקשה סתירה: הא נופא קשיא, אמרת ברישא, שבועה
שלא אוכל, ואכל אוכלין שאין ראוי לאכילה ושתה משקין שאין
ראוי לשתיה פטור ומשום שלא היתה דעתו על כך והרי נבילה
אינה ראויה לאכילה, ובכלל דברי המשנה היא, שפטור, והדר תני –
וחזר ושוה בסיפא, שבועה שלא אוכל, ואכל נבילות וטריפות
שקצים ורמשים חייב, וקשה, מאי שנא רישא, דפטור על נבילה
ומאי שנא סיפא, דחייב.
מתרצת הגמרא: הא לא קשיא, שיש לומר שבירישא מדובר שנשבע
בסתם שלא יאכל, ואין במשמע אלא דברים הראוים לאכילה אבל
לא נבילה וטריפה, וסיפא מדובר בפקדן שלא יאכל טריפות
ונבילות, ולכן חייב עליהן.
מקשה הגמרא: מפרש שלא יאכל נבילות נמי גופיה תיקשי – גם כן
מוקשה מצד עצמו, אמאי חייב, הלא מושבטע מהר סיני הוא שלא
יאכל נבילות, ואין איסור שבועה חל על איסור נבילה.
מתרצת הגמרא: רב ושמואל ורבי יוחנן דאמרי, מדובר בכולל
דברים המותרין עם דברים האסורין, שאמר 'שבועה שלא אוכל
נבילות וכשרות', ומתוך שחלה על הדתיר חלה גם על האיסור. וריש
לקיש אמר, אי ו-אין אתה מוצא שיתחייב משום שבועה באוכל
נבילה, אלא אם השבועה היתה שלא יאכל אף פחות מכזית, שעל
פחות מכזית אינו מושבט מהר סיני משום איסור נבילה, ולכן חלה
השבועה, ודבר זה מצוי אי ו-אין בפרש שלא יאכל חצי שיעור,
זה אליבא דרבנן (לעיל טז), שרק אם אמר בפירוש שלא יאכל פחות
משיעור, נאסר עליו, אי ו-אין שאתה מוצא שנשבע בסתם, וזה
אליבא דרבי עקיבא, דאמר (ש) אדם שנשבע שלא יאכל אוסר
עצמו אפילו בכל שהוא.
הגמרא מבררת מדוע נחלקו האמוראים: בפ"ל רבי יוחנן לא אמר
בריש לקיש שמדובר שנשבע על חצי שיעור, משום דרבי יוחנן
מוקים לה למתניתין, רוצה להעמיד את המשנה בדרבי הבל,

מקשה הגמרא: ודלמא אז היה משתמע מדבריו שלא יאכל רק על
ידי תערובת, כלומר שלא יאכל פת שיש בה מכל המינים הללו
בתערובת, אבל של כל מין ומין בפני עצמו יאכל. מתרצת הגמרא:
אם בשביל כך אימא – שיאמר 'פת של חטין וכן של שעורים וכן של
כוסמין', פת בכל אחד ואחד, למה לי. שמע מינה שהוסיף כן
בשביל לחלק לשבועות נפרדות על כל מין ומין.
שינו במשנתנו: שבועה שלא אשתה ושתה משקין תרבה אינו
חייב אלא אחת כו', שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש, ושתה,
חייב על כל אחת ואחת. מקשה הגמרא: בפ"ל התם בנשבע שלא
יאכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין, שחייב על כל אחת ואחת
דאמרת מיתרצא ליה – שהוסיף מילים מיותרות, פת פת, ועשה כן
לחובא – להתחייב על כל אחד בנפרד, אלא ה"ב מאי הוה למימר
– אבל כאן, בנשבע שלא ישתה יין ושמן ודבש, איך היה לו לומר
בדרך קצרה יותר, שמה שהזכיר יין שמן ודבש, דלמא למיפטור
נפשיה ממשקין אחרניי קאמי – לפטור את עצמו ממשקים אחרים
ולא בשביל ליחד שבועה לכל אחד.
מתרץ רב פפא: אמר רב פפא, ה"ב במונחין לפני עסקינן, שהיה
לו לומר 'שבועה שלא אשתה אלו', וכיון שפירשם מוכח שדעתו
להחיל שבועה על כל אחד ואחד. מקשה הגמרא: ודלמא אז ישתמע
שדווקא יין ושמן ודבש אלו המונחין לפני הוא דלא שתינא – לא
אשתה, אבל אחרניי שתינא – יין ושמן ודבש אחרים אשתה. ולכן
הוצרך הוא להזכיר יין ושמן ודבש, ואין מכך ראיה שדעתו ליחד
שבועה לכל אחד.
הגמרא מתרצת באופן קצת שונה: אלא כיון שמונחים לפני דאמר –
היה לו לומר 'שבועה דלא שתינא כגון אלו', שמשמע שלא ישתה
ממין אלו. מקשה הגמרא: דלמא אז היה משתמע שבגון אלו דלא
שתינא צציר מהכי וטפי מהכי שתינא – שדווקא כשיעור זה המונח
לפני לא ישתה, אבל פחות מכך ויותר מכך ישתה.
הגמרא מתקנת את התירוץ: אלא הטעם שיש ייתור בלשוננו, כגון
דאמר – משום שהיה לו לומר 'שבועה שלא אשתה ממין אלו'.
מקשה הגמרא: ודלמא ישתמע שמין אלו הוא דלא שתינא הא
אינהו גופיהו שתינא – אבל הם עצמם (המונחים לפניו) אשתה.
מתרצת הגמרא: אם כן אימא – יאמר 'שלא אשתה אלו ומיניהו' –
אלו והמין שלהם. ועל כרחך מה שפירט יין ושמן ודבש הוא מיותר,
ועשה כן כדי ליחד שבועה לכל אחד ואחד.
תירץ נוסף: רב אחא בריה דרב איקא אמר, כאן במקרה –
בשמפציר בו חבירו עסקינן, דאמר לו בוא ושתה עמי יין ושמן
ודבש, והלה נשבע שלא ישתה, דהיה לו לומר 'שבועה שלא
אשתה עמך', ולא היה צריך לפרש שלא ישתה יין ושמן ודבש כי
מובן מאליו שנשבע על מה שהוא מפציר בו. ואם כן יין ושמן ודבש'
הזכיר בשבועתו, למה לי. על כרחך בשביל לחייב על כל אחת
ואחת בפני עצמו.
הגמרא מביאה הלכה מסוגיא אחרת, ודנה אם היא שייכת גם
בסוגייתנו: תנן התם (לקמן ל) לגבי דין שבועת הפקדון, תנן לי חמין
ושעורין וכוסמין שיש לי בידך, והשיב הלה, 'שבועה שאין לה ביד
כלום', והודה שהם בידו. אינו חייב אלא קרבן אשם אחת, שלא
נשבע אלא שבועה אחת, אבל אם אמר, 'שבועה שאין לה ביד חמין
ושעורין וכוסמין', יש כאן כמה שבועות נפרדות וחייב אשם על כל
אחת ואחת. ואמר רבי יוחנן לגבי משנה זו, אפילו אם אין שוה
פרוטה מכל מין ומין אלא רק פרוטה מכולם יחד, מצטרפת היא
לחייב שבועת הפקדון, משום שכל המינים כלולים בשבועה אחת.
ממשיכה הגמרא: פליגי בה – נחלקו בבאור המשנה ובביאור דברי
רבי יוחנן רב אחא ורבנא, חד אמר, האומר 'שבועה שאין לה ביד
חטין ושעורין וכוסמין' מיתחייב – מתחייב על הפרטים, כלומר
יש בו חיוב שלוש שבועות, על חטין, על שעורין, על כוסמין, אפ"ל
לא מיתחייב – אבל אין אומרים שמלבד זאת יש בו גם שבועה נוספת
הכוללת את הכל, כלומר 'שבועה שאין לה ביד' היא שבועה
שכוללת את כל המינים, ובמה שאמר 'חטין ושעורין וכוסמין' יחד
שבועה בפני עצמה לכל מין ומין, אלא מפרשים שהתכוון לשלוש

1 ואילו לריש לקיש אין דרך להעמידה באופן המוסכם על כולם, שאם
 2 אתה מעמיד בסתם, אינה אלא כשיטת רבי עקיבא | הסובר שהנשבע
 3 בסתם שלא יאכל דעתו על כל שהוא, ואם אתה מעמיד במפרש
 4 שלא יאכל חצי שיעור, אינה אלא כחכמים ולא כרבי עקיבא. אלא

5 ריש לקיש מאי טעמא לא אמר פרבי יוקנן ששבועה חלה על
 6 איסור נבילה בכולל. משיבה הגמרא: אמר ק"ל ריש לקיש, פ"י אמרינן
 7 'איסור פולל', והיינו שאיסור הכולל עמו דברים נוספים חל על
 8 איסור אחר,

1 וְתִירוֹשׁ חֲמָרָא וְיִין הוּא, וּבְתֵיב לַגְבִּי וְאַבְלָתָּה, וּמִכָּאן שֶׁלֹּשׁוֹן
2 'אכילה' כוללת גם שתיה.
3 דוחה הגמרא: וְדִלְמָא הַכְּתוּב מְדַבֵּר בֵּין הַנֶּאֱכָל עַל יְדֵי תַעְרוּבוֹת עִם
4 אֲנִינְיוֹן, וְהוּא מִן מֵאֵכָל שְׂרָגִילִים לִתְּתוּבוֹ יִין. הַגְמָרָא מִפְּרִשְׁתָּהּ
5 מִדּוּ אֲנִינְיוֹן: דָּאִמֵּר רַבָּה פֶּרֶךְ שְׁמוּאֵל, אֲנִינְיוֹן הוּא מֵיָּא דְפִילְכִין –
6 תְּבִשִּׁיל שֶׁל תְּרִדִין, וְאַבְסִינְיוֹן הֵינּוּ מֵיָּא דְבִלְעוּ (סִילְקִין) [שִׁילְקִין] –
7 תְּבִשִּׁיל שֶׁלֹּקוֹת שֶׁל יֶדֶךְ.
8 מִקּוֹר אַחֵר שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה: אֵלָּא אָמַר רַב אֲחָא פֶּר יַעֲקֹב,
9 מִהֲבָא וְנִתְתָּה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תֹּאמֶר נִפְשֶׁךָ בְּכֶקֶר וּבְצֵאן וּבִינִין
10 וּבִשְׂכָר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נִפְשֶׁךָ וְאַבְלָתָּה שֵׁם 'גו', (דְּבָרִים יד כו) וְהָרִי
11 'יִין' חֲמָרָא וְיִין הוּא, וּבְתֵיב לַגְבִּי וְאַבְלָתָּה, הָרִי שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל
12 אֲכִילָה. דוחה הגמרא: וְדִלְמָא הָכָא נָמִי עַל יְדֵי אֲנִינְיוֹן. מִתְּרַצָּה
13 הַגְמָרָא: אִי אִפְשָׁר לֹמַר כֵּן, שֶׁהָרִי אַחֲרֵי הַמִּילָה יִין 'שְׂכָר' בְּתֵיב,
14 וְהוּא פִירוּשׁ לִיִין, וּמִלְּמַד שֶׁצִּירִךְ מִיָּדִי – (דְּבָרִי) דְּמִשְׁכָּר, כְּלוֹמַר
15 שִׁיהֵנָּה מִדִּינִין בְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא מִשְׁכָּר, וְהֵינּוּ שְׁתִּיה. דוחה הגמרא: וְדִלְמָא
16 מֵה שְׁכָר 'שְׂכָר' אִין זֶה פִירוּשׁ לִיִין (וְהַכְּתוּב לִפְנֵינוּ), אֲלָא דְבַר בִּפְנֵי
17 עֲצֻמָּה הוּא, וְהֵינּוּ דְבִילָה קַעֲלִית – כִּיכָר תֹּאנִים מִיּוֹבוֹשׁוֹת וְדוּחוֹסוֹת
18 יַחַד הַבָּאוֹת מִמָּקוֹם בִּשְׁם קַעֲלִיה, וּבִטְבֵּעָה הִיא מִשְׁכָּרָה, דְּתֵינִיא
19 בְּבִרְיִיתָא, כֵּהָן שֶׁאֲכָל דְּבִילָה קַעֲלִית וְשָׁתָה דְּבִשׁ וְחָלַב, שֶׁהִם
20 מִשְׁכָּרִים טְבֵּעִים, וְנִבְנִים לְמִקְדָּשׁ וְעֵבֶר, חֵיבִי מִלְּקוֹת. מִתְּרַצָּה
21 הַגְמָרָא: אֵלָּא הִטְעַם שָׂא אִפְשָׁר לְהַעֲמִיד 'שְׂכָר' בְּדִבְלִיה קַעֲלִית
22 מִשּׁוּם דְּגָמָר – שֶׁלְּמַדּוּ גִזְרָה שׁוֹה 'שְׂכָר' 'שְׂכָר' מְנֻזֵּר, שְׁכָּתוּב בְּנֻזֵּר
23 (במדבר א) 'מִיִּין וְשְׂכָר יִזִּיר חֲמֵץ יִין וְחֲמֵץ שְׂכָר לֹא יִשְׁתָּה' וְגו', מֵה לְהֵלֵן
24 בְּנֻזֵּר אִינוּ אֲסוּר אֲלָא יִין וְלֹא דְבִילָה קַעֲלִית, אֵף כָּאן, מֵה שְׁכָּתוּב
25 'שְׂכָר' הֵינּוּ יִין, וְלֹא דְבִילָה קַעֲלִית, וְהִבְיָאוּר כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְעִיל,
26 שֶׁהַמִּילָה 'שְׂכָר' מִפְּרִשְׁתָּה אֵת הַמִּילָה 'יִין' הַכְּתוּבָה לִפְנֵיה, וּמִלְּמַד
27 שֶׁמִּדּוּבֵר בְּהִנָּה מִיִּין בְּדֶרֶךְ שְׁכָרוֹת, וְהֵינּוּ שְׁתִּיה, וְלֹא בִּאֲכִילָתוֹ עַל
28 יְדֵי אֲנִינְיוֹן, וְכִינן שֶׁנֶּאֱמַר עַל זֶה וְאַבְלָתָּה, יֵשׁ לְלַמּוֹד שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל
29 אֲכִילָה הִיא.
30 רַבָּא מִבֵּיא רֵאיה מִמִּשְׁנֵתֵינוּ, שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה: אָמַר רַבָּא, אֵף
31 אֲנִי נָמִי תֵינִיא – שִׁנִּינוּ דִּין זֶה בְּמִשְׁנָה, 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל', וְאַבְל
32 וְשָׁתָה אִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה. וּמִדּוּעַ הוֹצֵרָכָה הַמִּשְׁנָה לְהַשְׁמִיעַ זֹאת,
33 אִי אֲמַרְתָּ בְּשִׁלְמָא שְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה, וְכִשְׁנִשְׁבַּע שֶׁלֹּא יֵאָכֵל כָּלוּל
34 בְּכָךְ שֶׁלֹּא יִשְׁתָּה, לִכֵּן אִיצְטְרִיךְ לִיָּה לְתַנָּא לְאַשְׁמוּעִינָן דָּאִם אֲכָל
35 וְשָׁתָה אִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה אֵף שֶׁגַּם בְּשִׁתִּיתוֹ עֵבֶר עַל שְׁבוּעָה. אֵלָּא
36 אִי אֲמַרְתָּ שְׁתִּיה לֹא בְּכָל אֲכִילָה, וְכִשְׁוֹתָהּ אִינוּ עוֹבֵר עַל
37 הַשְּׁבוּעָה, קִשָּׁה, שֶׁהָרִי זֶה דּוֹמֶה לְאָדָם שֶׁאִמֵּר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל'
38 וְאַחֵר כֵּךְ אֲכָל וְעָשָׂה מִלְּאֲכָה, מִי אִיצְטְרִיךְ לְאַשְׁמוּעִינָן – וְכִי צִירִךְ
39 לְהַשְׁמִיעַ דָּאִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה. אֲלָא מוֹכַח מִמִּשְׁנֵתֵינוּ שֶׁשְׁתִּיה
40 בְּכָל אֲכִילָה.
41 מִקְשָׁה אֲבִי: אָמַר לִיָּה אֲפִי לְרַבָּא, אֵלָּא מָא – אֲלָא מֵה אַתָּה אוֹמֵר,
42 שְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה, אִימָא סִיפָא – אִם כֵּן אִמּוֹר אֵת הַסִּיפָא שֶׁל
43 הַמִּשְׁנָה וּבִאֵר אוֹתָהּ, 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל וְשֹׁלֵא אַשְׁתָּה' וְאַבְל
44 וְשָׁתָה, חֵיבִי שְׁתִּים, אַחַת עַל אֲכִילָה וְאַחַת עַל שְׁתִּיה, מִשּׁוּם שֶׁחֵן
45 שְׁתֵּי שְׁבוּעוֹת. וְקִשָּׁה, בֵּינָן דָּאִמֵּר 'שְׁלֹא אוֹכֵל', אִיתְּסָר לִיָּה גַּם
46 בְּשְׁתִּיהָ (וְשִׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה), וְכִי אָמַר אַחֵר כֵּךְ 'שְׁלֹא אַשְׁתָּה'
47 אֲמָא חֵיבִי גַּם עַל הַשְּׁבוּעָה הַשְּׁנִיָּה, וְהָרִי אֵילּוּ אָמַר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא
48 אַשְׁתָּה' תֵּרִי וְיִמְנִי – שְׁתֵּי פַעֲמִים, מִי מִיתֵיבִי תֵּרִי – וְכִי יִתְחִיב שְׁנֵי
49 קִרְבָּנוֹת, וְהָרִי אִין שְׁבוּעָה חִלָּה עַל שְׁבוּעָה.
50 מִתְּרִין רַבָּא: אָמַר לִיָּה רַבָּא לֵאבִי, הָתָם, בְּסִיפָא, מִדּוּבֵר דָּאִמֵּר
51 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אַשְׁתָּה' וְהָדֵר – וְאַחֵר כֵּךְ הוֹסִיף וְאָמַר וְשֹׁלֵא אוֹכֵל,
52 שְׁבִאוּפִין זֶה חִלּוֹת עֲלֵיו שְׁתֵּי שְׁבוּעוֹת, מִשּׁוּם שֶׁאֵף דְּשְׁתִּיהָ בְּכָל
53 אֲכִילָה אִתָּא, אֲבֵל אֲכִילָה בְּכָל שְׁתִּיה לִיתָא, וְכִשְׁאִמֵּר שֶׁלֹּא

54 אַשְׁתָּה' לֹא נֶאֱסַר אֲלָא בְּשִׁתִּיה בְּלִבָּד, וְיִכּוֹל הוּא לְהוֹסִיף וּלְהַשְׁבַּע
55 שֶׁלֹּא יֵאָכֵל.
56 מִקְשָׁה הַגְמָרָא: נִמְצָא לִפִּי זֶה שְׁדוּקָא אִם הַקְדִּים שְׁתִּיה לְאֲכִילָה חֵיב
57 שְׁתִּים, אֲבָל אָמַר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל וְשֹׁלֵא אַשְׁתָּה' וְאַבְל וְשָׁתָה,
58 מָא – מֵהָ הָדִין. שֶׁאִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה. אִי חֵיב אִתְּנִי – אִם כֵּן
59 בְּמָקוֹם שֶׁשְׁנֵה הַתָּנָא בְּרִישָׁא, אָדָם שֶׁאִמֵּר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל' וְאַבְל
60 וְשָׁתָה, אִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה, לִיתְנִי – הִיָּה לוֹ לִשְׁנוֹת בְּתוֹסַפָּה
61 חִידוּשׁ, שֶׁאִפִּילוֹ אִם אִמֵּר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל וְשֹׁלֵא אַשְׁתָּה' וְאַבְל
62 וְשָׁתָה אִינוּ חֵיב אֵלָּא אַחֶרָה, וְכָל שֶׁכֵּן 'שְׁלֹא אוֹכֵל' לְחֻדְיָה
63 – (בְּלִבָּד), אִינוּ חֵיב אֲלָא אַחֶרָה.
64 מִתְּרַצָּה הַגְמָרָא: אֵלָּא לְעוֹלָם בְּדִקְתָּנִי – הַסִּיפָא תִּתִּישֵׁב כְּפִי שֶׁהִיא
65 שְׁנוּיָה, שֶׁהַזְכִּיר אֲכִילָה וְאַחֵר כֵּךְ שְׁתִּיה, וְזֶה שֶׁהוֹקְשָׁה לִפִּי זֶה שְׁכִינָן
66 שֶׁאִמֵּר 'לֹא אוֹכֵל' כְּלוּלָה בּוֹזֵה גַּם שְׁתִּיה, וְכִשְׁמוּסִיף 'לֹא אַשְׁתָּה' אִין
67 שְׁבוּעָה חִלָּה עַל שְׁבוּעָה, יֵשׁ לְתַרֵּץ דְּשִׁאֲנִי הָכָא – שְׁנוּיָה הַדְּבָר כָּאן,
68 שְׁכִינָן דָּאִמֵּר 'שְׁלֹא אוֹכֵל' וְהָדֵר – וְשׁוּב אָמַר 'שְׁלֹא אַשְׁתָּה', וְכִי
69 אֲדַעֲתִיָּה דְּתָךְ אֲכִילָה דָּאִמֵּר – גִּילָה בּוֹזֵה אֵת דַּעְתּוֹ שֶׁאֲכִילָה זֶה
70 שֶׁהַזְכִּיר, אֲכִילָה גְּרִידָתָא הִיא – לֹא הַתְּכוּנָן בֵּה אֲלָא לְאֲכִילָה לְחוּד,
71 וְלֹא כָּל שְׁתִּיה, וְלִפְיָךְ כִּשְׁהוֹסִיף לְאֲסוּר שְׁתִּיה, דְּבַר חֲדָשׁ הוּא,
72 וְאִינָה כִּשְׁבוּעָה עַל שְׁבוּעָה.
73 רַב אִשִּׁי מִנְסָה לְהִבְיָא רֵאיה נוֹסֶפֶת: אָמַר רַב אִשִּׁי, מִתְּנִיתִין נָמִי
74 דִּיקָא – בְּמִשְׁנֵתֵינוּ גַּם כֵּן יֵשׁ לְדִיקָא שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה, שֶׁשִּׁנִּינוּ
75 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל', וְאַבְל אוֹכֵלִין שְׁאִין רָאוּיִן לְאֲכִילָה וְשָׁתָה
76 מִשְׁקִין שְׁאִין רָאוּיִן לְשְׁתִּיה, פְּטוּר. וּמִשְׁמַע שֶׁאִינוּ פְּטוּר עַל שְׁתִּית
77 מִשְׁקִים אֲלָא מִשּׁוּם שֶׁאִינֶם רָאוּיִם לְשְׁתִּיה, הָא אִם הִיוּ רָאוּיִן, חֵיבִי,
78 וְאַמָּא יִתְחִיב עַל שְׁתִּיה כָּלל, וְהָא 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל' קָאִמֵּר,
79 אֲלָא עַל כְּרוּךְ שְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה הִיא. דוחה הגמרא: דִּלְמָא כּוֹוֹת
80 הַמִּשְׁנָה דָּאִמֵּר תֵּרִי – שְׁנֵי דְּבָרִים, 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל', 'שְׁבוּעָה
81 שְׁלֹא אַשְׁתָּה', וְרַק מִשּׁוּם כֵּךְ רָאוּי הוּא לְהַתְּחִיב עַל שְׁתִּיה. נִמְצָא
82 שֶׁמִּכָּאן אִין לְדִיקָא שֶׁשְׁתִּיה בְּכָל אֲכִילָה.
83 שִׁנִּינוּ בְּמִשְׁנֵתֵינוּ: 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל וְאַבְל פֶּת חֲטִין כּו' וּפֶת שְׁעוֹרִין
84 וּפֶת כּוֹסְמִין, וְאַבְל, חֵיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הִטְעַם שֶׁמִּתְחִיב עַל כָּל
85 אַחַת וְאַחַת, שְׁכִינָן שְׁפִירֵשׁ כָּל מִין פֶּת בְּפִנֵּי עֲצֻמָּה, מִרָאָה הוּא
86 שֶׁבַּדְעָתוֹ לְהַחֲלִיל שְׁבוּעָה בְּפִנֵּי עֲצֻמָּה עַל כָּל מִין וּמִין. הַגְמָרָא מִקְשָׁה
87 עַל סְבָרָא זֶה: וְדִלְמָא מֵה שְׁפִירֵשׁ כָּל מִין וּמִין, אִינוּ בְּשִׁבִּיל לְהַחֲלִיל
88 שְׁבוּעָה בְּפִנֵּי עֲצֻמָּה עַל כָּל אַחַד וְאַחַד, אֲלָא לְמִיפְטָר נִפְשִׁיה
89 מִאֲחֻרְיֵינָתָא קָאִתִּי – בְּשִׁבִּיל לְפִטּוֹר אֵת עֲצֻמָּה מִדְּבָרִים אַחֲרִים, שֶׁהָרִי
90 אִם הִיָּה אוֹמֵר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל' הִיָּה נֶאֱסַר בְּכָל הָאוֹכֵלִים, וְלִכֵּן
91 הוֹצֵרָךְ לְפָרֵשׁ אֵת הַמִּינִים שֶׁדַּעְתּוֹ לְאֲסוּר. מִתְּרַצָּה הַגְמָרָא: אִם
92 בְּשִׁבִּיל לְבִאֵר אֵת כּוֹוֹתוֹ, הָנֹה לִיָּה לְמִימֵר 'שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכֵל חֲטִין
93 וְשְׁעוֹרִין וְכוֹסְמִין', וּמִמָּה שֶׁהוֹסִיף 'פֶּת' 'פֶּת' 'פֶּת' מוֹכַח שֶׁדַּעְתּוֹ לְחַלֵּק
94 בֵּינֵיהֶן, וְלְהַחֲלִיל שְׁבוּעָה עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.
95 מִקְשָׁה הַגְמָרָא: אִם הִיָּה אוֹמֵר רֵק 'חֲטִין שְׁעוֹרִין וְכוֹסְמִין' וְדִלְמָא
96 יִשְׁתַּמַּע מִדְּבָרֵיו שֶׁאִסֵּר לְכּוֹס – לְכַסּוֹס גִּרְעִינִי חֲטָה, אֲבֵל אֲכִילָת פֶּת
97 לֹא אִסֵּר, וְלִכֵּן הוֹצֵרָךְ הוּא לְהוֹסִיף פִירוּשׁ, וְהַזְכִּיר מִילַת 'פֶּת', וְאִין זֶה
98 בְּשִׁבִּיל לְחַלֵּק לְכַמָּה שְׁבוּעוֹת. מִתְּרַצָּה הַגְמָרָא: דְּהָנֹה לִיָּה לְמִימֵר
99 בְּשִׁבִּיל כֵּךְ 'פֶּת חֲטִין וְשְׁעוֹרִין וְכוֹסְמִין', וְלִמָּה הַזְכִּיר 'פֶּת' בְּכָל אַחַד
100 וְאַחַד, אֲלָא עַל כְּרוּךְ בְּשִׁבִּיל לְחַלֵּק.
101 מִקְשָׁה הַגְמָרָא: אִם הִיָּה אוֹמֵר 'פֶּת חֲטִין וְשְׁעוֹרִין וְכוֹסְמִין' וְדִלְמָא
102 יִשְׁתַּמַּע שֶׁפֶת חֲטִין אִסֵּר לוֹ לְאַבְל, שְׁעוֹרִין וְכוֹסְמִין אִסֵּר לוֹ לְכּוֹס,
103 שֶׁאִין מִילַת 'פֶּת' מוֹסַבֵּת אֲלָא עַל חֲטִין בְּלִבָּד. מִתְּרַצָּה הַגְמָרָא: דְּהָנֹה
104 לִיָּה לְמִימֵר 'פֶּת חֲטִין וְשֹׁל שְׁעוֹרִין וְשֹׁל כּוֹסְמִין', שְׁכִינָן שֶׁאִמֵּר
105 'שֹׁל' מוֹבֵן שֶׁמִּילָה 'פֶּת' מוֹסַבֵּת עַל הַכֵּל, וְלִמָּה הַזְכִּיר 'פֶּת' בְּכָל אַחַד
106 וְאַחַד, אֲלָא עַל כְּרוּךְ בְּשִׁבִּיל לְחַלֵּק.